

Motion till riksdagen

1989/90:Jo403

av Sven-Olof Petersson (c)

Ett Östersjölaboratorium i Karlskrona

Under de senaste åren har en lång rad av negativa miljöförändringar kunnat konstateras i våra hav och då inte minst i Östersjön. Vad de totala orsakerna till detta består i är svårt att i dag exakt klarlägga, men många av problemen har sin orsak i olika former av utsläpp av skilda slag. Dessa kan bestå i exempelvis kemikalier och gifter, som är svårnedbrytbara alternativt icke nedbrytbara, och genom nedfall från luften.

Dessa förändringar och föroreningar är mycket allvarliga. Det finns således en mycket stor och befogad oro över Östersjöns framtid. Detta då inte minst med tanke på att Östersjön är ett av jordens allra största inlandhav liksom ett av de största bräckvattenområdena.

För vårt lands del är Östersjön av utomordentligt stor betydelse för fisket men också för friluftsliv, turism och övriga möjligheter till rekreation. I Östersjöområdet är ca 75 miljoner människor bosatta. Östersjön och dess kusters betydelse som livs- och rekreationsområde är således stort.

Vad gäller det svenska fisket vet vi att ca 80 % av den svenska matfisken fångas i Östersjön. Denna möjlighet till fiske har mycket stor betydelse då storleksordningen 90 % av den svenska fiskezonen finns i Östersjön (med Bottenhavet). Sverige har således all anledning och givetvis också skyldighet att vårda och väl förvalta fiskbestånden och miljön i Östersjön. Av fångsterna i Östersjön tas och landas den absoluta merparten i den södra delen. Vi vet också att södra Östersjön hyser ett artrikare djur- och växtliv än övriga delar och de sydliga skärgårdarna i den s k egentliga Östersjön är av stor betydelse bl a för sillreproduktionen. Denna södra del ligger i direkt anslutning till områden med stora befolkningskoncentrationer och föroreningskällor, både svenska och andra Östersjöstaters, vilka påverkar området. Bl a är två stora massaindustrier placerade vid Hanöbukten.

Fisket har under all tid spelat en betydelsefull roll för kustregionerna. Så också vid sydkusten. Betydande investeringar har gjorts, inte minst i olika Blekingekommuner, för att fiskenäringen skall kunna leva vidare och utvecklas. Stora satsningar har gjorts i Karlskrona kommun. Detta gäller inom flera områden såsom beredningsindustri, fryshus, islager, trålbinderi o.s.v. Inom kommunen finns många fiskehamnar och totalt landas i dessa fångster i storleksordningen 30.000 ton per år.

Givetvis finns det för såväl havets framtid som för näringens fortbestånd ett fortsatt stort behov av kunskap och forskning. Dagens miljösituation vi-

sar klart att så är fallet. Frågan om ett särskilt laboratorium för södra Östersjön, och då med speciell inriktning på forskning och undersökning av kustvattenmiljöer och det kustnära fisket, har vid skilda tillfällen diskuterats.

Mot. 1989/90
Jo403

Allt större intresse riktas nu mot kustfisket både ur exploateringssynpunkt och från fiskens miljösynpunkt. När det gäller kustnära undersökningar krävs också landbaserad verksamhet i hög grad. Hänsynen till resursutnyttjandet gör också att man måste arbeta med en mer aktiv fiskevård i kustregionerna. Det är således viktigt att ytterligare kunskaper inom detta område tas fram.

En filial i södra Sverige, förslagsvis Karlskrona, till fiskeristyrelsens havsfiskelaboratorium skulle i hög grad effektivisera undersökningsverksamheten i Östersjön och dess kustområden. Det skulle bli både effektivare och billigare att göra de undersökningar som krävs för en utveckling av kustfiskebestånden och kustfisket om fiskeristyrelsen hade en station lokaliserad inom detta område i södra Sverige. För att kunna påbörja en etablering av en sådan verksamhet har fiskeristyrelsen beräknat ett behov av ett anslag om 1,4 miljoner kronor för budgetåret 1990/91 utöver vad regeringen har föreslagit.

När det gäller val av lokaliseringsort torde Karlskrona vara den lämpligaste och detta inte minst med tanke på att andra marina resurser och verksamheter är lokaliserade till kommunen. Samverkan med exempelvis kustbevakningen torde vara möjlig och kunna utvecklas. Den nya högskolan i Karlskrona/ Ronneby kunde också på sikt bli en samverkanspartner. Likaså talar de tidigare i motionen angivna exemplen på investeringar i och för fiskerinäringen liksom kommunens satsning på den s.k. Östersjöskolan med inriktning på fiske och fiskodling för detta.

Hemställan

Med stöd av det anförda hemställs:

1. att riksdagen hos regeringen begär att fiskeristyrelsen får i uppdrag att inrätta ett särskilt Östersjölaboratorium,
2. att riksdagen till detta ändamål för budgetåret 1990/91 anslår 1,4 milj. kr. till fiskeristyrelsen utöver vad regeringen har föreslagit,
3. att riksdagen beslutar att laboratoriet förläggs till Karlskrona kommun.

Stockholm den 18 januari 1990

Sven-Olof Petersson (c)